

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 12288403
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

17 Nisan 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**DIYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET KAMAÇ'N
TBMM 7/23469 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

7/23469 GK 105

SORULAR

Ülkemizin deprem anlamında yüksek riskli birçok bölgesi olması açısından, asrın felaketi olarak nitelenen deprem sonrası süreci iyi analiz etmek olası yeni depremlere hazırlık açısından ön açıcı olacaktır. 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen büyük depremin ardından, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın sorumluluk alanı, afet bölgesindeki altyapı çalışmaları, yapısal güvenlik değerlendirmeleri ve çevresel etki değerlendirmelerinin hızla yapılması açısından kritik bir öneme sahiptir. Deprem sonrası binaların dayanıklılığı, zarar gören yapılar ile ilgili onarımlar ve yeniden yapılanma süreçlerinin etkinliği, halkın güvenliğini doğrudan etkileyen önemli unsurlardır. Ayrıca, çevre kirliliği, atık yönetimi ve doğal kaynakların korunması gibi konular da afet sonrası iyileşme sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Bu nedenle, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın afet sonrası yapısal güvenlik önlemleri, bina denetimleri, çevresel sürdürülebilirlik adına atılan adımlar ve yeniden inşaat süreçlerine yönelik sağlanan yönlendirmeler hakkında kamuoyu ile şeffaf bilgi paylaşılması gereklidir. Bakanlığın, afet bölgesinde gerçekleştirdiği çalışmaların etkinliği ve ilerleyen dönemlerde olası benzer afetler için geliştireceği stratejiler, hem halkın güvenliği hem de çevresel sürdürülebilirlik için büyük bir öneme sahiptir.

Bu bağlamda;

1-6 Şubat 2023 depremi sonrası, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yapılan bina güvenliği denetimlerinin kapsamı nedir? Depremin etkilediği bölgelerdeki binaların dayanıklılığına yönelik yapılan değerlendirmelerin sonuçları nelerdir?

2-Deprem sonrası riskli binaların tespiti nasıl yapılmıştır? Bu binaların yıkımı ve güvenli alanlara yerleştirilmesi için hangi önlemler alınmıştır?

3-Depremden etkilenen bölgelerdeki yeniden yapılanma süreci nasıl yönetilmektedir? Yeniden yapılaşma için hangi imar planı düzenlemeleri yapılmıştır ve bu düzenlemelerde çevresel sürdürülebilirlik nasıl sağlanmaktadır?

4-Deprem sonrası yapılan yeniden inşaat çalışmalarında çevresel etki değerlendirmeleri yapılmış mıdır? Bu değerlendirmeler ışığında çevresel etkilerin minimize edilmesi için alınan önlemler nelerdir?

5-Deprem sonrası afet bölgesinde imar barışı kapsamındaki yapılarla ilgili yapılan denetimlerin etkinliği hakkında bilgi verebilir misiniz? Bu yapılar için alınan güvenlik önlemleri nelerdir?

6-Afet sonrası, zarar gören altyapı (yollar, köprüler, su ve elektrik şebekeleri) için yapılan onarımlar hakkında bilgi alabilir miyiz? Bu onarımlar ne kadar sürede tamamlanmıştır?

7-Deprem sonrası büyük miktarda inşaat ve evsel atık ortaya çıkmıştır. Bu atıkların yönetimi ve çevreye olan etkilerinin azaltılması için ne gibi önlemler alınmıştır?

8- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, deprem dayanıklılığı konusunda vatandaşlara

ve inşaat sektörüne yönelik herhangi bir eğitim ya da bilinçlendirme çalışması yapmış mıdır? Bu çalışmaların etkinliği hakkında bilgi verebilir misiniz?

9-Deprem sonrası, özellikle çevresel sürdürülebilirliği dikkate alarak yeni bina yapımında kullanılan yenilikçi yapı çözümleri hakkında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın bir çalışması olmuş mudur? Bu çözümlerle ilgili yapılan iyileştirmeler hakkında bilgi alabilir miyiz?

10-6-7 şubat depremlerinde imar barışı kapsamında olan kaç bina yıkılmıştır?

CEVAP

Kentsel Dönüşüm Başkanlığımızca 06.02.2023 tarihinde meydana gelen depremlerden yoğun olarak etkilenen yerleşim yerlerinde, 6306 sayılı Kanun kapsamında, kent kimliği ile uyumlu, altyapısı ile sağlıklı ve güvenilir yaşam çevrelerinin yeniden oluşturulmasına yönelik çalışmalara süratle devam edilmektedir. Deprem bölgesinde 6306 sayılı Kanun kapsamında belirlenen uygulama alanları, 7269 sayılı Kanun kapsamında yapılan hasar tespit çalışmaları sonucunda ortaya çıkan verilerin incelenmesi ile yıkılan ve acil yıkılması gerektiği veya ağır hasar gördüğü tespit edilen yapıların yoğunluklu bulunduğu bölgelerde uygulama bütünlüğü de göz önüne alınarak belirlenmekte, depremzedelerin konut ve işyeri ihtiyacının ivedilikle karşılanması suretiyle kentlerimizin bir an evvel yeniden eski günlerine dönebilmesi hedeflenmektedir.

Kentsel Dönüşüm Başkanlığımızca 6306 sayılı Kanun kapsamında yürütülen çalışmaların yanı sıra, 7452 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanun'un Ek 1'inci maddesi ve 05.10.2023 tarihli ve 7700 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca, 06.02.2023 tarihinde meydana gelen depremlerden etkilenen yerlerde 7269 sayılı Kanun kapsamında orta hasar ve üzeri hasarlı olarak tespit edilen yapıların yerinde yeniden yapımına yönelik iş ve işlemlerde kullanılmak üzere hibe ve kredi desteği sağlanmaktadır.

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında vatandaşlarımızın talebi üzerine veya aciliyet durumuna göre Kentsel Dönüşüm Başkanlığımız/İdarelerce re'sen riskli yapı tespitleri yapılarak, tespit işlemi kesinleşen yapıların tahliyesi ve yıktırılması sağlanmaktadır.

Yapı Kayıt Belgesi alınan yapıların/bağımsız bölümlerin tamamı imar mevzuatına aykırı veya kaçak yapı statüsünde olmakla birlikte, İmar Barışı düzenlemesi ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapıların kayıt altına alınması ve süreç içerisinde bu yapıların Kentsel Dönüşümüne tabi tutulması amacıyla yürürlüğe konulduğundan, Yapı Kayıt Belgesi almış olan tüm yapıların depreme dayanıklı olup olmadığına ilişkin incelemeler, bu kayıtların da göz önünde bulundurulması suretiyle yürütülecek olan kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında yapılacak ve riskli olduğu tespit edilen binaların dönüşümü sağlanacaktır. Buna göre, İmar barışı düzenlemesi can ve mal güvenliği riski taşıdığı tespit edilen yapılar hakkında ilgili mevzuat hükümleri uyarınca inceleme yapılmasına ve işlem tesis edilmesine engel teşkil etmeyecektir.

Yapı Kayıt Belgeleri ilk etapta beyan esasına dayalı olarak alındığından yapıların ada, parsel, adres, yapı/arsa alanı, kullanım amacı, kat sayısı vb. bilgilerinde hata yapılması söz konusu olabilmektedir. Bu sebeple Yapı Kayıt Belgeleri, Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esasların 10 uncu maddesinin (1) inci fıkrasında yer alan "*Yapı Kayıt Belgesi verilmesine ilişkin iş ve işlemler Bakanlık tarafından denetlenebilir.*" hükmü uyarınca, hem re'sen Bakanlığımız hem de ilgili idarelerin bildirimi ve vatandaşların ihbarına istinaden Valiliklerce (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) anılan Geçici 16 ncı maddeye aykırı uygulamaların tespiti ile

usulsüz veya eksik beyanla alınmış Yapı Kayıt Belgelerinin incelenmesine ilişkin denetleme süreci devam etmekte olup, bu suretle imar barışı kapsamında beyan esasına dayalı olarak alınmış olan tüm Yapı Kayıt Belgeleri süreç içinde denetlenecek ve yapıların gerçek durumunu göstermeyen Yapı Kayıt Belgelerinin doğru bilgilere göre güncellenmesi sağlanarak belgeler gerçek durumuna uygun hale getirilecektir. Bu itibarla, Bakanlığımızca yürütülen denetleme süreci tamamlanmadığı için, denetimden geçmemiş birçok belgedeki ada, parsel ve adres beyanının doğru olduğu varsayımı ile bahse konu yapıların yerinde incelemesi yapılmadan deprem nedeniyle hasar gören yapılardan hangileri için Yapı Kayıt Belgesi alındığı hususunun tespit edilebilmesi halihazırda mümkün değildir.